

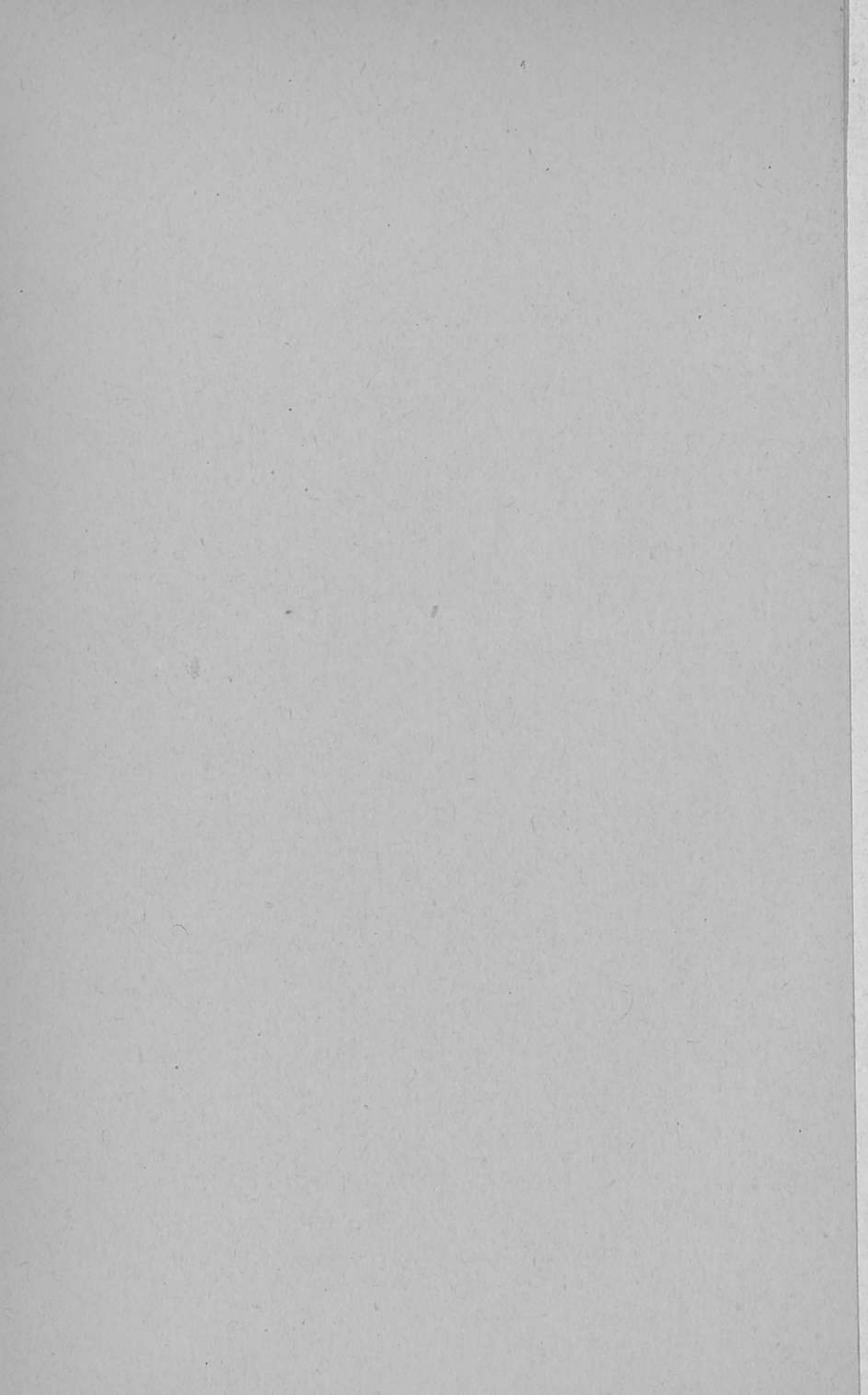
A A R N I K O U T A

V A L K E A
M O R S I A N

K U S T A N N U S O S A K E Y H T I Ö A H J O
H E L S I N K I

VALKEA MORSIAN

Aarni Kouta

VALKEA MORSIAN

RUNOJA

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ AHJO

HELSINKI 1919
JUUSELA & LEVÄNEN O. Y. KIRJAPAINO

I

VALKEA MORSIAN

„Ylistetty, ah muistelit sydämesi ylkää,
tulit luokseni tuikkeessa tähtösien.
En koskaan, ah koskaan ma sinua hylkää
surun, syysyön morsian valkoinen.“

Uhriliekki.

1.

ODOTUS.

Kangastaa kaukaa utuvalkeen kevään
kirkastus, uneksien vihannoivat
kasteiset viidat, hymnit heleet soivat
kohoten korkeuteen säteilevään.

Kaikk' kevätvirteen yhtyy helisevään,
hartaammin tummat metsät huminoivat,
riemuiten purot pulppuu, nousee loivat
maat korkeemmiksi. Tähdet himmenevään

vahvuuteen pisaroina hukkuu, haipuu.
Nyt valtaa sielun ikuisuuden kaipuu.
Oudoille ulapoille soluu pursi.

Ahdasta tääll' on, polku liian kaita.
Käy aatos kohti kirkastuksen maita,
luo morsiamen, mi kaikki kahleet mursi.

2.

AUTUAILLE KENTILLE.

Ulappaa heljää liittää hento haaksi
veen-viileen, vitivalkeen morsiamen.
Kuun säteet kuultaa puhki purjeitten,
maa himmentyy kuin hopee-usvan taaksi.

Avartuu öiset aavat autuaaksi
kentäksi valtain ikivalkeiden,
syvyydet seijastuvat tähtien
siunaavain siintäväksi utu-maaksi.

Nyt rajat raukee hengen sekä aineen,
aurinko-taivaat aukee loistavat.
Väristen kulkee pyhän, luovan laineen.

Iäinen laulu maiden, merten yli.
Yön ääret säveltulvaa toistavat,
aarteensa avaa kaikkeuden syli.

3.

KIRKASTUS.

Yö kuulas hopeevirit vetää vesiin,
valkeina viidat, vaarat unelmoi.
Siimeessä salon outo sävel soi,
puhkeevat kukkain kultalehdet mesiin.

Kuljemme niinkuin onnen ikikesiin,
huikaisten päivän kilo karkeloi.
Syleilee toistaan illan, aamun koi,
tulvahtaa tuoksut suven suuren esiin.

Kuin kulta-usvaan uppoo ääret taivaan,
kentillä autuailla aatos harhaa,
mi vangittu ol' outoon tuskaan, vaivaan.

Yö valkene ei aamuruskon myötä,
ei päivää näy, ei kuuta, tähtitarhaa.
Kaikk' kirkastuksen korkeaa vain yötä.

4.

HYMNI.

Tulit ääneti niinkuin kuoleman yö
elon paahtavan päivän päästä,
tulit niinkuin tuomion miekka, mi lyö,
sydänverta ei syyllistä säästä.

Tulit kuin ikitähtien valtava vyö,
koru kiiluva kuurasta, jäästä,
jumalan vapauttava, valkea työ,
pois johtaen itsekkäästä

elon kierrosta uupuneen, unhoitetun.
Ylös yön avaruuksia kohti
valoväyläsi välkkyvä ohjasi mun.

Kadotettukin katsoa tohti
iki-aamujen auringonleimuhun,
yön tähdet miss' sammuen hohti.

KORKEA VEISU.

Ma valtasi tunnen, ma voimasi tiedän,
kovimmankin nurkumatta ma siedän.

Tylymmin vain lyö, lyö säälimättä,
ma siunaten suutelen valkeaa kättä,
min iskut ovat

niin kovat, ah kovat.

Polo rintani tuskan taakkahan nääntyy,
anoen sinun puoleesi silmäni kääntyy,
sanat sitten kun ilmoille vihdoin ääntyy,
ne kuiskivat vain, miten huumaat ja hurmaat,

syllisen surmaat,
yläpuolella ain olet moitteen
ja nuhteen.
Näen huomenkoitteen
ja pitkän puhteen
sinun silmissäsi, mut kaiken suhteen
niin korkean kuin ovat korkeimmat tähdet,
iki-auringot yön, jost' tullut oot, lähdet
ratojas vitivalkeita vaeltamaan.

Ma sinuhun katson kuin katsotaan
vavisten pyhimpään sekä korkeimpaan.
Ylennän sydämein sinun luoksesi vaan
kuin luo Isän kaikkivaltiaan.
Ei alkua sulla, ei loppua lie,
olet mulle iäisen elämän tie.
Tie, totuus oot mulle ja elämän usko,
säde illan ja alkavan aamun rusko.
Elämän sekä kuoleman kangastusko
olet? Et, elo oot sekä kuolema itse.
Olet synti ja syntien Vapahtaja.
Rajaton olemuksesi on sekä raja,
min yli en astua tohdi, en saata.
Sua lemmin, en lempimästä voi laata.

Olen niinkuin lapseksi jälleen tullut,
rukoukseen voin kädet yhtehen liittää,
ylistää sua mielin
heläjöivin, valtavin kanteleen kielin,
ylistää sekä kiittää.
Ah, lapsen korpehen eksyneen
toit taasen päivän valkeuteen.
Runot heljät sielussa synnytit soimaan,
ma uskon rakkauden ikivoimaan.
Ehyt itse oot. Kokonaista sa vaadit,
lait järkähtämättömät, iäiset laadit.
Sa miehuutta vaadit, sa tahdot tarmoaa,
tunne et armoaa.
Lakis syyn sekä seurauksen on lakia,
kukin kärsiä saa sydän-syittensä takia.

Olemuksessain ihanuutesi janoa
herättää, mut voi sinult' en sitä anoa.
Janotessani sua kuten aurinko merta
ma juon, imen, hengitän heljintä verta.
Joka soluni juo, juon aistein ja vaistoin.
Sulouttasi huumaavaa kun maistoin,
palavampi vain jano syttyi yhä,
ikisammumaton, ylin, korkea, pyhä.

Olemukseni sun olemustasi halaa,
unelmissani luoksesi saavun salaa,
sinuss' etsivät henkeni siivet alaa.
Sydänpäiväsi päälleni paahteensa valaa,
tulessas tulenpatsaana sieluni palaa,
iankaikkinen lieska, sa valtavin, ylin,
säde siintävien avaruuksien sylin.

7 p:nä maalisk. 1918.

KEVÄTRUUSU.

Tulvii tuoksut, aukee ummut,
tummumistas, ruusu, tummut.

Puhkeet kohta täyteen kukkaan.
Elonmahlasi ei hukkaan

mennyt. Heleänä heilit.
Heijastavat hetteen peilit

hopeaiset punertavaa
ruusua, mi terän avaa

kesken kevätkirttä, jäätä
kantain, sorja, seppelpäätä.

Viettää elon nuorta juhlaa.
Elinnesteitensä tuhlaa,

tuoksuu syksyyn suven yli,
kukka kuuma, sulo-syli.

Lempeästi elo kantaa
sitä, joka kaiken antaa

elämälle. Turha säästää,
pakoon hetket parhaat päästää!

Rikas riemuaan ei salaa,
hehkuu, syksyyn saakka palaa!

Sinun muistosi sieluni kallein on muisto.

Sävel lakkasi lintujen, ah kesäpuisto
kävi autioks, kaisu ei kuorot hartaat,
mykistyi pyhän virran välkkyvät partaat.
Kimaltaa kinos kylmä kuin käärinliina
yli onnemme hautojen, riemu ja piina
povest' on paennut, joka sointu pois kuoli,
jäi jäljelle vain elon arki ja huoli.

Hämärtyi pyhät temppeliholvit, ei kaiu
sen korkea kellojen soitto, ei raiu
runot valtavat, jotka vuodatti kerran
mun henkeeni hehkuvaa henkeä Herran.
Pyhä malmi on mykkänä, kanteleen kielet
ei helky, ei puhkea ilmojen pielet
kera päivän koittavan purppuraan, kultaan,
viritä yön ylhäiset tähdet ei tultaan.
Ah, katkesi Kuuttaren kultainen rihma,
sada ei alas auringon välkkyvä vihma.

Pimentyi avaruus, näen kuolemaa, yötä
ylt' ympäri vain, valo valtava vyötä
runon tannerta ei, pyhät puhkeevat myrtit
vain murheen, yli hautojen hehkuvat yrtit
ylenee, surun suurina loistoa valain,
sädekehinä kentillä kuoleman palain.

ÄÄNETTÖMYYS.

Oudompi olit arvoitusta elon,
korkeempi kuolemaa, mi kutsuu pois
keskeltä karkelon, mi ollut ois
elosi kaunein. Hohtokiven helon

heijastus sua saarti, oudon pelon
herätti olentos. On niinkuin sois
yhäti sointus sisin, siintäin lois
säteensä sieluus, on kuin saisin selon

salasta henkes nyt, kun mustaa, mykkää
kaikk' ympärillä on, syän sammuin sykkää.
Arvoitus sielusi ol' äänettyys.

Yö yllä maailman sa olit lauha,
ah, templin marmorisen valkee rauha,
suur, syvä, seijastuva iäisyys.

28 p:nä huhtik. 1919.

II

KOHTALON-LAULUJA

1.

Sanokaa, Ikivallat,
sanokaa minun syyni.
Mikä toi tuhohallat,
miks tappava, tyyni
tuli talvi, min kahleissa henkeni hyytyy?
Pian tahtoni talttunut kaikkeen tyytyy.

Sanokaa, elon Herrat,
mitä tein minä väärin,
lukemattomat kerrat
kun mielinmäärin
minut syösseet olette kuilusta kuiluun?
Miks tarttua en elon saa ilohuiluun?

Sanokaa, Ikivoimat,
miten kauan kestää
mun sieluni soimat?
Ikipäivätkö estää
mun tarttumasta ne toimeen ja työhön, —
iäks vangittu oonko ma varjoon ja yöhön?

Ovat kahleeni jäästä,
olo ainaista yötä,
en koskaan ma päästä
voi muiden myötä
elämään, mitä elämä muille antaa, —
ei särkynyt siipi voi kauaksi kantaa.

Muut eivätkö koskaan
eloss' eksyneet ole?
Pyrin korkeelle, joskaan
ei alati pole
jalat oikeeta polkua yössä, oi harhaan
useasti ma kuljin, pois tuhlasin parhaan.

Ei tullut armo
osaksein, ei hyvyys.
Minut pettikö tarmo,
kun aukesi syvyys
jalan alla, vailla äärtä ja pohjaa?
Mua yksikään tähti ei oikeaan ohjaa.

Kovan kohtalon arvan
ma tunnen, mi lankee.
Sydän silloin harvan
sykähtää. Miel' ankee
on miehen, mi eessä on oudon uksen.
Tulevaisuuden kolkon kangastuksen.

2.

Elon korkeimman kauneuden ihanuutesi äänetön
voittaa,
sisin sielusi naisellisuus pyhempään yhä puhkeevi
kukkaan.
Syvin sallimus oot elämään, sua huutaako henkeni
hukkaan,
sano armonko suot tahi tahdotko jo ikiretkelle
sieluni soittaa?

Pyhä mulle tahtosi on, sitä vastahan en kapinoi
ma,
elon mulle sa antaa voit, myös piilevi käissäsi
surma,
elo kanssasi autuas on, sua vailla kuolo kuin
hurma.
Ylin tähti tielläni ain ikirakkauden ylhäinen
voima.

Elon liekin sulta jos saan, sinun vuoksesi yksin
se palaa,
kipinää pane pienintä en oman itseni vuoksi ma
säästöön.
Minut täältä jos päästät sa pois, käyn niinkuin
syntien päästöön.
Iäks sieluni, armahin, nyt sinun sieluusi yhtyä
halaa.

Kovin kohtalo löi, — iäks tiemmekö erille?
Sydän, tuskien raastama, nääntyvi verille —
mies eikö jo joudu matkansa perille?
Lyhyt taival lie,
mi tyhjään vie.
Suur tyhjästä tyhjään ei matkan muutos,
ei paina kaiken puutteessa puutos.
Ylin henkesi hekkuma kun on poistunut,
ei autuutes ainoa enää oo toistunut.

Ken maistanut on elon suurimman sulon,
kenen rinnassa jäljet on kuoleman kulon,
hän tuntevi tappavan talvensa tulon.
Ei aurinko paista,
pyhät marjat ei maista,
kimalaistenkin on mesi kultainen karvasta,
simatuoppisi saat sinä paikasta harvasta.
Osalles jos kohtalo ainoan sääsi,
pian soi ikikellot päällä sun pääsi.

Pyhin kulje ei, kussa on polku lokainen,
tie puhtainta varten ei tehty oo jokainen —
siks kruunus on orjantappuran-okainen.
Elämälläsi maksa
pyhin, ellet sa jaksa
sinut maahan lyö tuhon, tuomion vallat,
on eessäsi vain elon hyisimmät hallat.
Olen valmis, ma kohtalon käskyhyn taivun —
ma maahan sun jalkojes juureen vaivun.

Ma vavisten tunnen, on tulossa turmani.
Olen kärsinyt, nauttinut myös elon hurmani
pyhän, korkeimman; kohta on saapuva surmani.
En vaalinvaltaa, en armahdusta
ole saanut milloinkaan, koputusta
käden kolkon ma varron vain ovelleni.
Pää painuvi sairaalle povelleni.

Ypö-yksin ma istun ja aattelen kammoin,
miten kärsin, ja kärsinyt olen jo ammoin,
sydän raadeltuna ja jäsenin rammoin
elon autiudessa. Niin kulkevat kuvat,
ne kätköstä sieluni kangastuvat,
ei rauhaan päästä ne päivällä, yöllä,
en tappa voi niitä laululla, työllä.

Näen, kuinka ma astuin nuoruuden innoin
elämään, miten lauloin ma rohkein rinnoin,
lumos mun elo loistavin pilvilinnoin.
Menemään kera pilvien linnani lakaisin,
tule koskaan ei kultaiset kartanot takaisin.
Totisinta ja parhainta konsa jos tarkoitin,
heti luotani onnen ja ystävät karkoitin.

Sitonut olen itseni silkkisin sitein,
monen pauloin ma neidon polttavin nitein,
tapas tappava talvi vain kiiluvuin kitein.
Ylt'ympäri henkäili hyinen halla,
ikityhyyys yllä, ja autius alla.
Suven, lempemme sulosta missään ei merkkiä,
elämään lie olleet ne liiaksi herkkiä.

En voi valittaa, en huojennusta
saa mistään, ei pienintä pilkahdusta
näy toivon, yö ympäri on sysimusta.
Ei tuiki taivaalla yhtäkään tähteä,
en paikaltani voi minnekään lähteä.
On niinkuin oisin ma kuuro ja sokea,
kovempaa joka hetkikö saan yhä kokea?

Elo kaiken antoi ja otti, en kiitä,
en kiittää voi elämää edes siitä,
en kerjätäköön, murut mulle ei riitä.
Typötyhjänä taivalla loppuun tiesi —
vai lienet jo vainaja, valkea miesi?
sukupolvia sitten kuollut ja kaatunut,
kera muiden maaksi ja mullaksi maatunut?

5.

EPILOOGI.

Pyhäinpäivänä.

Syys, äänetön matkamies,
läpi luonnon on kulkenut tuima ties.
Ylt' ympärilläsi henkii halla,
verenpunaiset askelet kaikkialla
näkyvät, miss' oot vain polkenut jalkaa.
Nyt saatto raskain taas kulkea alkaa.

Käy veretön, valju ja synkeä saatto —
on koittanut kuoleman korkea aatto.
Näen kulkueen, tuttuja kasvoja tapaan,
monen ystävän nään, ajan kahleista vapaan.
Mua viittovat he, miks en yli rajan
käy? Oon elon orja, oon vankina ajan.

Moni kutsun sai pois, monet itse lähti, —
joka kiireellä sentään on siunaava tähti.
Ei tunneta tuollapuolen eroa,
ei ruhtinasta, ei maailman neroa,
kukin maksoi vain elonsa kallista veroa.
Kun auennut on pyhä, äänetön puisto,
jää jäljelle pelkkä siunaava muisto.

Jää jäljelle muisto hiljainen, hyvä.
Pois pieni on kulunut, suuri, syvä
vain kuultaa alta kadonneen kuoren;
elon nään ikivehreän vain sekä nuoren.

En katsele kukkia kuihtuvaisia,
elon erheitä muista en pieniä, maisia,
en hautoja aattele, hautajaisia.
On kaikella leima nyt iäisempi,
pois kaikki on, pois viha, katkeruus, lempi.

Ikitähdet illan suurina palaa,
valo niiden meille kuin lohtua valaa,
iankaikkisuuteen mielemme halaa.
Rajat kaikki siirtyy,
tulikirjat tummat yöhön piiryy.
Nyt aika ja iäinen lähentyvät,
nyt kaikki sitehet vähentyvät,
ne, jotka meitä tänne sitoi,
ajan orjiksi mielemme, sielumme nitoi.
Käy tuulahdus hiljainen valkeilta mailta,
ikikentiltä oudon autuailta.

Pyhäinpäivänä 1916.

III

ELO-AIKANA

ELO-AIKANA.

Elo-ajan täysikuu
lahden pintaan kuvastuu.
Lahden rannall' loiva töyry,
josta ilmaan nousee höyry
kylyn kylpy-valmihin.

Kuudan kirkas hopeoita
siroittelee salmihin,

joissa uinuu ulpukoita.
Liki rantaa valkolumpeen
terät painuneet on umpeen.
Vesitoukkain tanssi laannut.
Uupuneena kauan maannut
on jo aalto aukeen aavan.
Vapisee vain lehdet haavan,
kiiluu taivaan tähtivyö.
Elää ympärillä yö.

Heelmät maan nyt tuleentuvat.
Ääni outo yössä soi.
Pinnall' lahden tähtikuvat
kipenöiden karkeloi.
Viidassa soi virsi rastaan,
huutaa jostain huuhkain vastaan.
Maata hellii yö kuin lastaan
emo. Tummuu varjot ehtoon,
kuudan kurkistavi lehtoon.

Aukee silloin kylyn ovi,
ulos yöhön astuu miesi,
iho höyryää, ja povi
hehkuu vielä niinkuin liesi,
jähdyttelee, katsoo eteen
kotvan, syöksyy sitten veteen,
joka poreilee ja päilyy,
keveästi kohta häilyy
aallokossa valkoruumis.

Lepää. Katse tähtiin kiintyy,
on kuin aivot jotain tuumis,
ajais aatosta tai kuvaa.
Kaikki sinerväksi siintyy.
Muistaa maata tuleentuvaa,
katsoo tähtiä ja kuuta,
mieltii liekö mitään muuta
elämää kuin elo täällä.

Välkkyy vahvuus päänsä päällä,
syttyy elämään ja elon
siemeniä kantaa, loistaa.
Kaikkialta kuolon pelon,
kauhun sädehtien poistaa.

Paistaa elon täysikuu,
heelmät yössä tuleentuu.

Hämeenlinna 10. I. 1917.

ELÄMÄN LAULU.

Rata jälleen kierretty on,
rata valtava ympäri auringon
myriaadien muiden pallojen saatossa,
palavain sekä jääksi jäähmettyneiden
läpi kirkkaiden, kylmien hiutaleiden.
Elon, kuoleman aina me kuljemme aatossa:
salamoiden uusia syttyy paloon,
virittää epätoivossa toiset valoon
vain tuokioks, säihkyen, sammuen pois,
iankaiken jäätä kuin olleet ne ois.

Iankaikkinen on avaruuksien yö,
lopu yössä ei koskaan luomisen työ.
Elo iäinen on,
se kuolossakin on kuolematon.

Elon siemenet sammumiseenkin liittyy,
elo uusi ja ylväs taas siitä siirtyy.
Ei koskaan vajaa
ole se, sill' ei ole äärtä, ei rajaa,
läpi yön tulivaljakoin valkein se ajaa.
Joka solun se täyttää,
joka polun se näyttää
pimeässäkin tuntevan. Haihtuen, vaihtuen
se muotoa muuttaa,
se juurensa jälleen uutehen juuttaa.
Näin pallolta pallolle siemenet siirtyy,
tulikirjat kirkkahat yöhön piiryy.

Kipenöiden kierretty on
rata jälleen ympäri auringon.
Täten kierrämme vuosmyriaadien mennen,
kuten kierretty ammoin jo meitä on ennen.
Näin syttyen, sammuen hehkumme lyhven hetken,
iankaikkinen on ura elämän ainaisen retken.

Uudenvuodenyönä 1917.

IV

KEVÄT.

Taivasta öistä vasten oksin paljain
kuin herkin hermosäikein kohoo puu.
Aavistus outo mieless' uneksuu
kaikk' olevainen. Aika riemun, naljain

viel' lyönyt ei, ei aja tulivaljain
vahvuuden võissä päivä, punertuu
vienosti koissa vasta. Kalvas kuu
taivailla täyttyy lailla kultamaljain.

Kuin kukka valkee kinoksien alta
ilmoille kevään henki kerkiää.
Puoleksi viel' on talven tyly valta,

viel' aamuin maassa kiiluu kuura, jää,
syänpäivä paahtava kun taivahalta
siipensä kultalentoon levittää.

KESÄ.

Katoo taivaan kulta-kiilut,
himentyvät hopehiilut,
Saloss' soivat salvospiilut,
savuavat sysimiilut.

Päivä huikaiseva, paista!
Lämmitä maan karun kaista
asunnoistas autuaista.
Ihmislapsi, heelmät maista

hyvät, pahat, konsa kerkee
kesäs! Väleen virret herkee,
lankee päiväsäteet vinoon.

Kerää muistot kultapinoon,
kohta Hallan maille lähdet,
syttyy vilun valkeet tähdet.

SYKSY.

Kultainen syksy yllä nummien,
laskussa päivän lepää autius lakee,
rannoilla rämeen leijuu sumu sakee.
Kultaiset tähdet puiden tummien

latvoissa, kiertää varjot kummien
käärmeiden lailla maassa, marja makee
mättäällä puuntaa, suojaa hirvi hakee
peitosta soiden usvain summien.

Kuu ypö-yksin kiertää kehiänsä,
jokainen yksin elää elämänsä.
Kimaltain kyynel kylmä puusta putoo.

Kuin kohtalo yö mykkä maille lankee.
Ahdistus hiipii rintaan outo, ankee,
kuu korkeudessa kultarihmaa kutoo.

TALVI.

1.

Luminen tienoo.

Pitkät, harmaat pilvet sataa
valkeata vitilunta.
Luonto nukkuu iki-unta,
unisina aavaa rataa

pitkät, raskaat pilvet mataa.
Kohta uupuu ihmiskunta.
Haihtuu lempi, halveksunta,
jotka kiihko mieliin lataa.

Valkeata hautuumaata,
haudat ristejä vain vailla, —
muut' ei silmä nähdä saata.

Tähdet hyisen tienoon päällä.
Kuolo elävitten mailla
haudat hiljaa kattaa jäällä.

2.

Kimaltavat hanget.

Välkehtii valkoisena hangen pinta,
petäjät nukkuu lumipeitteen alla,
syänpäivän kylmä kuulto taivahalla,
timanttivöissä vuoren jäinen rinta.

Väräjää metsä virttä salaisinta,
sinervät varjot peittää tummemmalla
hehkulla hanget. Väleen vaipuvalla
päivällä silmässään kuin palavinta

paahdetta. Syntyy aamuruskon myötä
hämärä; kaikki hehkuu lyhven hetken.
Kultaiset tähdet kuuluttavat yötä.

Kuun sirppi uhkaavana yllä kiiltää,
alottaa oudon, yöllisen jo retken.
Ytimiin saakka vilun teräs viiltää.

3.

Talviseen korpeen.

Kuin tarulinnaan äänettömään liukuin
timanttipintaa teiden rientää reet,
kuurassa kiiluu korkeet harjanteet,
heleinä helkkyy hopeesoinnut tiukuin.

Jalaksen alla vaikertaa kuin kiukuin
viluinen lumi. Korpilammen veet
hopealevyksi on hyytyneet,
ruskossa ehtoon lailla kultariukuin

puut kohoo. Ääretön on korven lepo,
ei hiiskahdusta maassa eikä puussa.
Keveesti, äänetönnä kiittää repo

varjossa viitain, sappikehä kuussa
karvaana kiiluu. Niinkuin siivin hepo
kürehtää kuurahelmi-suitset suussa.

1 p:nä huhtik. 1919.

AKSELI GALLÉN-KALLELA.

26. IV. 1915.

Suomen luonnon suuri satu.
Yksinäisen suksen latu
käyvä korpeen, vaara-maille,
asunnoille autuaille;
poikkeee Pimentolan pihaan.
Lietsoo lempeen, loihtii vihaan,
lähtee jälleen, kulkee harhaan
lieskoin valkein tähtitarhaan
nousee, painuu Tuonen lehtoon,
hiipii halki iki-ehtoon.

Astuu urhot yöstä esiin.
Hopeevirit piirtyy vesiin,
herkkyy miesten mielet mesiin,
kumpuu käen kullat kesiin,
käyvät karhut korven pesiin.
Purret puhuu, linnut laulaa,
yö ja päivä toistaan kaulaa
Pohjan pimeen tanterilla,
kuun ja päivän paistamalla.

Kuljet kankahilta Hämeen.
Tiedät seudut suon ja rämeen.
Tunnet Immet, Impivaarat,
vedet suuret, seitsenhaarat,
linnanherrat, vuorenpeikot,
Kiven korvenkäyjä-veikot.
Kaikki esille toit yöstä.

Maine mahtajalle työstä!

KASIMIR LEINO.

In memoriam 8. III. 1919.

Vesiltä väljemmiltä, joilla kulta
auringon kiiltää, myrskyt suuret soi,
purjeesi vapauden laulut toi, —
ei tartu niihin tahrat maan, ei multa.

Säkeesi suitsi sarkasodan tulta,
kalvastas kuulsi uuden aamun koi,
kauneimmat muodot sointus kieleen loi,
taiteeseen hengen taiat saimme sulta.

Mestari olit sävelten ja sanan,
suur oli taituruutes, muotos mahti.
Ulappaan purtes piirsi kultavanan,

säteili selkä, läikkyi, lauloi lahti.
Ei suistu sointus koskaan yöhön Manan,
se aamun-kultain ain on kuulas vahti.

VI

KUOLEVA ARMEIJA

TUOMITUT.

Kumarassa ei nähty oo kulkevan meitä.
Karu polkumme on, kukat ei sitä peitä;
pimention pyhä auringon kehrä ei heitä
valoan, ikihalla vain hyytävi teitä,
joit' taivaltamaan kova kohtalo sääti
iäks tuomitut. Ah, poven polttavan jääti
tylyt lait elämän, min uhmaamme painoa,
ylenkatsoen vuosien vaikeiden vainoa!

On rotumme ylhäinen, ankara rotu,
se tahtohon toisten ei taivu, ei totu.
On heimomme hetyvätön sekä ylväs,
avaruuksihin pystyinä kuin pyhä pylväs
kohoamme me kylminä. Hammasta purren
me kätkemme tuskamme, — itkien, surren
karitsaa kadonnutta me emme voi kaivata,
ratans' saa jokamies ypö-yksin vain raivata.
Ei joukoksi liittyen, vaan kukin puolestaan
mies miehenä vastata saa elon-huolestaan.
Kukin yksin seisonut on tähän saakka,
ole hetyynyt ei elon paatinen taakka.

Mitä voimme me antaa, se ottakaa vastaan,
ei hellinyt lie emo liiaksi lastaan.
Kova meillä on taisto, karu miehillä vaisto,
ylen runsas ei myöskään lie leivän maisto.
Me uhmaamme, muilta vain saaden uhkaa,
tovin kamppailu käy, pivon täysi jää tuhkaa.

KUOLEVA ARMEIJA.

(Norjan tuntureilla 1719).

On iskut isketyt, jo raukee rauta,
on suoritettu sodan sankartyö.
Ylt'ympärillä saartaa jää ja yö
armeijaa, aukee hyinen hankihauta.

Ain auttoi kalpas ennen, nyt ei auta.
Teit työsi, levon, palkan hetki lyö,
nyt tuntureiden hyyn ja lumen vyö
sun peittää. Sulkeutuu silmälauta.

Kotoista ympärillä kaikki. Koti
on sulle paikka, kussa voimas soti
nälässä, tuiskussa ja kesken jään.

Kuss' soitti kilpaa kera myrskyn luoti,
hurmeesi kussa kuumimpana vuoti,
siell' löysit kinoksissa suvisään.

Helsinki, tammik. 1919.

VIROLLE.

On, veljeskansa, hetkes korkein lyönyt!
Käy urhot yhden rodun käsi käissä
nyt kalvan-karkeloon kuin ylkä häissä.
Ei yllä, sua suuri, enää yö nyt.

Yhdessä ensi kerran tehdään työ nyt.
Näin kauan kohtaloiden rajusäissä
seisoimme yksin, yhtyy tasapäissä
taistoissa tiet. Maa kumpikaan ei myönyt

vapauttansa. Suomenlahden laineet
nyt laulain yhtyy, kiertää kansan maineet
meriä, maita. Sorto suistukoon!

Verinkin voimme vapauden ostaa,
nyt hetki löi, mi pitkät pillat kostaa.
Me emme Kullervon käy kohtaloon!

NARVA.

20. XI. 1700—18. I. 1919.

Säilämme toisen kerran salamoi
jo täällä, idältä se riisti Narvan,
kahdesti elämän ja kuolon arvan
heitimme, kummatkin ne voiton soi.

Asemme aina orjuutuksen loi
yltämme, kammottanut kalman karvan
ei näkö meitä, iskut joukon harvan
vapautuksen Pohjolalle toi.

Kuninkaan kera kerran ottelimme,
nyt veljeskansan, voittohon vei kalpa.
Veremme ääntä aina tottelimme.

Ei muutu määrä, vaikka muodot muuttuu;
tasalle maan nyt joka sulku, salpa,
min suojass' sorron juuret maahan juuttuu.

VII

JOULUSÄVELEITÄ

JOULU.

Kunnia korkeuden Jumalalle . . .

1.

Kultaiset kielet kunniata soivat
maan, taivaan, korkeuden kuninkaan.
Sävelet paisuu, vyöryy valkeaan
sovinnon sointuun huolet, huolten hoivat.

Kohoovat kukkuloiksi kunnaat loivat,
yö synkkä syttyy valoon valtavaan.
Ikuista juhlii henki vapauttaan, —
taivaiset airuet sen alas toivat.

Yön halki käymme kirkastusta kohti.
Päivällä pilvi, tulenpatsas yöllä
vaivamme korpivaellusta johti.

Kädessä kannel, kirkas kalpa vyöllä
seuraamme tähteä, mi säihkyin hohti,
ylistäin Luojaa aatteella ja työllä.

2.

Maassa rauha.

Soi kauhun sävelin ei enää sota,
vallitsee maassa rauha, tahto hyvä,
levenee leipä, tallaamatta jyvä
saa maata maassa, murrettu on ota

nyt kuoleman, niin palatsi kuin kota
halvinkin seistä saa, on tyventyvä
henkemme myrsky. Suuri, syventyvä
lähestyy lepo öistä vartiota.

Kristuksen yö, yö ihmeen, kirkastuksen
poloa hellii raastettua maata.
Aukaisee tähtisilmä lapsi uksen.

Nyt aika ristiriitujen on laata,
on täyttyvä nyt hetki kaipauksen
— iäiseen rauhaan, Luoja, lapses saata!

Jouluna 1918.

RAUHAN YÖ.

Ylhäinen yö, ah äänetönnä tummut!
Rakkauden, rauhan työhön henget herää,
ei vaino, viha tahkoo tuhon terää,
ei kalska kalvat, räiky sotarummut.

Valkeiden, arkain kukkain aukee ummut.
Joukkonsa hajonneet taas yhteen kerää
jaloimmat henget, yhdellä nyt erää
kangastaa yössä kirkastuksen kummut.

Oi ihmishenki, kuljit kautta harhain,
käy kasvattamaan iki-aatelias,
on aineen tappiosi voittos parhain.

Yö valkenee, taas aika uusi koittaa
jälestä kärsimysten vakaa, vaatelias.
Voi niitä, jotka vainon teillä voittaa!

13 p:nä marrask, 1918.

SISÄLLYS:

I. VALKEA MORSIAN	Siv.
1. Odotus	7
2. Autuaille kentille	9
3. Kirkastus	11
4. Hymni	13
Korkea veisu	15
Kevättruusu	19
Sinun muistosi	22
Äänettömyys	24
II. KOHTALON-LAULUJA	
1. Sanokaa, Ikivallat	29
2. Elon korkeimman kauneuden	32
3. Kovin kohtalo löi	34
4. Ma vavisten tunnen on tulossa turmani . . .	36
5. Epiloogi. Pyhäinpäivänä	40
III. ELO-AIKANA	
Elo-aikana	45
Elämän laulu	49
IV.	
Kevät	55
Kesä	57
Syksy	59

T a l v i		Siv.
1.	Luminen tienoo	61
2.	Kimaltavat hanget	63
3.	Talviseen korpeen	65
V.		
	Akseli Gallén-Kallela	69
	Kasimir Leino. In memoriam	71
VI. KUOLEVA ARMEIJA		
	Tuomitut	75
	Kuoleva armeija	77
	Virolle	79
	Narva	81
VII. JOULUSÄVELEITÄ		
1.	Kunnia korkeuden Jumalalle	85
2.	Maassa rauha	87
	Rauhan yö	89

AARNI KOUTA

on ennen julkaissut:

I. ALKUPERÄISIÄ TEOKSIA.

Tulijoutsen. Runoja	1:25
Dityrambeja	1:75
Jäisettempelit. Runoja	2:—
Uhriliekki. Runoja	2:50, sid. 5:—
Elämä ja kuolema	2:75, sid. 5:—
Suomalaisia näyttelijöitä	1:50

II. RUNOSUOMENNOKSIA.

<i>Friedrich Nietzsche</i> : Dionysos. Valikoima runoja .	2:—
<i>August Strindberg</i> : Eriasein. Valikoima runoja .	2:—
<i>Henrik Ibsen</i> : Rakkauden komedia. Runonäytelmä	3:50

III. SUORASANAISIA SUOMENNOKSIA.

<i>Friedrich Nietzsche</i> : Näin puhui Zarathustra .	5:—
— „ — Antikristus	1:25
<i>August Strindberg</i> : Göotalaiset huoneet	2:—
— „ — Tschandala	1:75
<i>Viktor Rydberg</i> : Rooman keisareita marmorihahmossa	3:—
<i>Selma Lagerlöf</i> : Kungahällan kuningattaria .	1:50

Suom. lauluk. 1.
Kouta

KANSALLISKIRJASTO-KANSALLISKOKOELMA

120 101 9940

kpl 1

X

